

Четвер	П'ятниця	Субота	Неділя	Понеділок
10	11	12	13	14
листопада	листопада	листопада	листопада	листопада
мін. макс.	мін. макс.	мін. макс.	мін. макс.	мін. макс.
+5° +12°	+7° +10°	+6° +11°	+7° +9°	+5° +9°

"Свою доньку я хоронила тричі"

Історії мам – жертв воєнних злочинів росіян

З початку повномасштабного вторгнення росії в Україну ініціатива центру громадянських свобод "Трибунал для путіна" Української Гельсінської спілки з прав людини зафіксувала понад 24 тисячі епізодів звірств окупантів.

Співробітник ініціативи Святослав Рубан, який документує злочини росіян розповідає, що часто люди навіть не розуміють, що відносно них було скоєно воєнний злочин, особливо коли йдеться про привласнення їхнього майна, або використання населення як живого щита. Водночас юристка Центру стратегічних справ Української Гельсінської спілки Олена Куваєва пояснює, що насправді не всі злочини, скоєні росією, можна буде довести до Європейського суду з прав людини.

"росія вийшла з Ради Європи і вважає, що правила і конвенції на неї більше не розповсюджуються. Частково це так, але всі порушення, які сталися до 15 вересня 2022 року, тобто до її виходу з Ради Європи, охоплюються Європейською Конвенцією з прав людини. Тому ми можемо звертатися до суду. Вже він своєю чергою буде зобов'язувати росію детально розслідувати усі злочини. Чи робитиме це рф – інше питання. Але якщо ми зберемо всі докази злочинів, існує вірогідність, що нам вдасться отримати компенсацію від росії за скоєне", – пояснює Олена Куваєва.

Однак не всі втрати, завдані росіянами, можна компенсувати. росія вбила понад 7 тис. цивільних українців, у тому числі – щонайменше 430 дітей.

"Главком" розповідає історії двох мам, одна з яких втратила дитину через російські обстріли, а друга сама ледь не загинула на очах у дітей. Обидві постраждали вже дали свідчення юристам Центру стратегічних справ Української Гельсінської спілки. Надалі їхні позови будуть передані до Європейського суду з прав людини.

"ДОНЬКА ПОДИВИЛАСЯ НА МЕНЕ І ЗРОБИЛА ОСТАННІЙ ПОДИХ. Я ЗАКРИЧАЛА..."

"Старша не зрозуміла, що почалася війна, у неї аутизм, але так-сяк я їй пояснила. Весь день дівчатка від мене не відходили, нам було дуже страшно. Наш будинок розташований за 50 метрів від дороги, ми бачили, як повз нас їхали танки, хата тряслася, – згадує Любов Столюк. – Невдовзі ми перебралися жити до мого брата на сусідню вулицю і прожили у нього до березня. 1 березня о шостій вечора ми почули звуки, ніби хтось грався із петардами, і побачили у вікно вогники. Брат одразу скомандував усім лягати. Молодша донька побігла вперед, під стінку..."

За кілька хвилин родина почула дуже страшний свист і за мить у їхній будинок влетів російський снаряд.

"Я затулила вуха, а старша донька кричала щодуху. Потім я побачила, що брат поранений у голову, він сам намацав рушника і притиснув його до рани. Сказав, щоби ми усі тікали у погріб. Старша донька не могла зрушити з місця, від жаху її наче паралізувало і нам довелося удвох волочити її по склу і уламках цегли. Аж раптом я зрозуміла, що моя меншенька не рухається. Я пролізла до неї, торкнулася руки, кажу: "Настю, Настю"... Вона на мене подивилася і зробила останній подих. Я одразу закричала: "Настю вбили!". А рашисти у цей час ходили вулицями і розстрілювали людей з автоматів", – крізь сльози розповідає Любов Столюк.

Коли постріли та вибухи припинилися, брат Любові ска-

зав, що їм більше не можна залишатися у будинку, оскільки навколо вирують пожежі. Вони переклали Настю на ліжко та пішли до знайомих.

"Ми йшли, хати навколо горіли. Я боялася, що і моя Настя згорить, і я навіть не зможу її поховати. А о другій ночі брат зі своїм сином принесли Настю до мене. Сказали, що треба її поховати десь неподалік, адже на кладовищі купа російської техніки. Ми поховали її біля ліска. А через два дні до мене прийшли рашисти. Просили вибачення, казали: "ми цього не хотіли, так вийшло, ваші нас спровокували, ми вас взагалі прийшли визволяти, – розповідає Любов Столюк. За кілька днів вона пішла до комендатури окупантів і попросила дозволу перепоховати дитину на цвинтарі. – 18 березня я отримала цей дозвіл. Рашисти нас скрізь супроводжували: і у церкву, і на кладовище ми йшли під дулом автоматів. А втретє я ховала Настю після ексгумації тіла. Тобто я свою доньку тричі хоронила. Зараз старша не розуміє, що Насті немає, питає, чого вона не йде додому. Постійно питає: "А Настя прийде?". А Насті вже нема".

"Я МОЛИЛАСЯ, ЩОБИ НЕ ПОМЕРТИ НА ОЧАХ У ДІТЕЙ"

Фельдшерка Донецької "швидкої" Оксана Корнева та її доньки 11 та 13 років ледь не загинули під обстрілами. Оксана Корнева отримала серйозне поранення.

"Я народилася і виросла на Донеччині, у місті Сіверськ. За професією – фельдшер швидкої допомоги, 22 роки працювала у Донецькому центрі екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Коли почалася війна, я якраз була на чергуванні. На світанку у нас була так звана "хвилинка затишшя", коли ми могли присісти, прикрити очі і трохи відпочити. Але раптом у всіх почали дзвонити телефони. Усім телефонували родичі з різних міст і казали, що чують вибухи, що почалася війна, – згадує Оксана Корнева. – Було близько п'ятої ранку, ми з колегами вийшли на вулицю. Вибухи вже було добре чути. Земля під ногами стогнала і трусилася. Я пам'ятаю, як заступала на чергування у "швидкій" наступна зміна, усім було дуже страшно, але трималися. Далі я ходила на роботу, чоловік був у "простої" (він працював на донецькій філії "Укрзалізниці"), діти у школу більше не ходили. Так ми жили кілька місяців. Наші речі вже стояли зібрані, але ми лишалися у Сіверську: у мене ж робота, медики мають підтримувати життя у громаді".

У травні приїхав батько Оксани з села Верхньокам'янсько-

го, розташованого між Лисичанськом і Сіверськом (на той момент – прифронтова зона), і попросив доньку та її чоловіка допомогти насаджати картоплі. Пояснив, що це обов'язково треба зробити, аби було що їсти навесні. Тож родина поїхала до нього у село.

"У Верхньокам'янському постійно було чути вибухи. Але ми знали, що це стріляють наші хлопці, тому було якось відносно безпечно. Але вибух за вибухом – і ми бачимо, що наш Сіверськ вже у диму. Тоді ми вирішили остаточно, що треба виїжджати кудись на більш безпечну територію. У ніч з 5 на 6 травня був перший приліт у Верхньокам'янське, о четвертій ранку. Коли влучило у наш будинок, я спала з дітьми. Впала стіна, впало вікно. Діти спали під підвіконням, а я – ближче до середини кімнати, скраю ліжка. І ми з чоловіком впевнені, що дітей врятувало лише те, що вони були накриті ковдрою з головою. Тому вони відбулися сильним переляком і контузєю, але постраждала я. Чоловік ні, бо він спав у сусідній кімнаті", – розповідає Оксана Корнева.

Жінка пригадує, що одразу після прильоту зірвалася на рівні ноги і відчула, що у неї у ший щось "булькає". Одразу почалася масивна кровотеча.

"Четверта ранку, дим, пил, будівельні уламки. Світанок лише починається. Я відчула, що по мені тече кров. Зробила пальцеве притискання і це мене, мабуть, врятувало, бо кровотеча була дуже масивна... Заводжу пальці у рану справа під щелепою і відчуваю, як під одним з пальців пульсує сонна артерія. Я чітко її відчуваю. І розумію: якщо вона перебита, жити мені лишилося кілька секунд", – пригадує Оксана Корнева.

Коли Анатолій, чоловік Оксани, забіг у кімнату, вона ще стояла посеред неї, притискаючи пальці до рани. Оксана дозволила чоловіку і дітям відвести її в іншу кімнату і вже там зомліла.

"Чоловік з доньками затампували мені рану, обробили її перекисом, зверху наклали пов'язку. Вони вирішили, що шию мені порізало уламком скла, але не розуміли, наскільки все серйозно. І вже коли я прийшла до тями і побачила, що кров з рани сочиться рожева, зрозуміла – це венозна, а не артеріальна, отже, житиму. Хоча для мене на той момент головним було принаймні не померти при дітях, бо ж це така психотравма для них. Я молилася, щоби не померти на очах у дітей", – розповідає Оксана Корнева.

Поранену жінку Анатолій, під обстрілами, повіз у лікарню. Потім він згадуватиме, як оглядав потрощену з усіх боків машину і не розумітиме, як вона взагалі їх довезла.

"Ми приїхали у Бахмут якраз коли туди привезли поранених військових із Попасної. Зрозуміло, що усім було не до мене, сказали чекати. Вже після рентгенографії я дізналася, що мене поранило не склом, а металевим уламком касетної бомби. Він пройшов по діагоналі усю шию, зайшовши під щелепою справа, красиво обійшов сонну артерію на відстані 2 мм, не зачепив гортань, щитовидну залозу і трахею, і заякорився у третьому шийному хребці. Його розміри – 11 на 7 мм, це як людський ніготь. І там, у хребці, він досі лишається. Єдине, що серйозно постраждало через уламок – це лицевий нерв, підщелепна гілочка, тому зараз мені важко говорити", – пояснює Оксана Корнева.

Коли Оксану Корневу санавіація доставила у Дніпро, у лікарню Мечнікова, там їй сказали, що після такого поранення не можна не вірити у Бога. Вона ж найбільше радіє, що більше ніхто з родини не постраждав.

Аліна Євич, для "Главкома"

В УКРЕНЕРГО ПОВІДОМИЛИ, КОЛИ ГРАФІКИ ВІДКЛЮЧЕНЬ СТАНУТЬ КОМФОРТНІШИМИ

У Київській області та на півночі України відчутні покращення з електропостачанням можливі вже за тиждень, але тільки у разі відсутності нових обстрілів енергосистеми.

Про це голова правління НЕК "Укренерго" Володимир Кудрицький повідомив у ефірі телемарафону.

За його словами, найскладніша ситуація після 5 російських масованих ракетних ударів склалася на північному сході України, зокрема у Київській та Харківській областях.

У цих регіонах, крім графіків планових погодинних відключень, доводиться застосовувати додаткові аварійні, щоб збалансувати енергосистему.

Дефіцит саме у цих регіонах перевищує 1000 мегаватів, але протягом дня він змінюється.

"Ми зараз працюємо над тим, щоб покращити ситуацію в мережі як у Києві та області, так і в північному регіоні — Харківській, Полтавській та Сумській областях... Я думаю, що нам усім, споживачам у цих регіонах потрібно потерпіти кілька днів, за умови, що не буде обстрілів, для того, щоб вже були відчутні покращення, щоб графіки відключення стали більш комфортними", — розповів Кудрицький.

В "Укренерго" зазначають, що цього тижня енергетикам "доведеться ще попрацювати" і за умови відсутності нових ракетних обстрілів вдасться покращити ситуацію з електропостачанням у центральному та північному регіонах країни.

Він зазначив, що наразі ключовим завданням "Укренерго" є ремонт магістральних мереж у центральному та північному регіоні, щоб можна було передати туди необхідні обсяги потужності від електростанцій з інших областей.

Це дозволить усунути необхідність застосування обмеження споживання електроенергії, додав Кудрицький.

ХТО МОЖЕ ОТРИМАТИ БЕЗКОШТОВНІ ДРОВА

Прийдешня зима буде надзвичайно складною. Міністерка з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук раніше навіть закликала українців, які зараз перебувають за кордоном, не повертатися додому до весни.

Утім, сценарій, де ми всі замерзаємо, як у фільмі "Післязавтра", здається малоімовірним. Ми пережили лютий і березень, коли обставини були значно складнішими.

Прогнозне споживання газу в осінньо-зимовий період 2022-2023 роках, згідно з оцінкою Міненерго, становитиме близько 11,7 млрд кубометрів. У сховищах, станом на жовтень, Україна накопичила понад 14 млрд кубометрів газу — цього достатньо для проходження опалювального сезону за помірної зими.

КОМУ ДАВАТИМУТЬ БЕЗКОШТОВНІ ДРОВА

У більш вигірній позиції опинилися ті, хто має індивідуальне опалення. Здебільшого це — мешканці сільської місцевості, які мають змогу опалювати оселю дровами.

Минулого тижня розпочалася доставка безкоштовної паливної деревини в небезпечні райони восьми прифронтових областей:

- Донецької;
- Запорізької;
- Миколаївської;
- Сумської;
- Харківської;
- Херсонської;
- Дніпропетровської;
- Чернігівської.

Як пояснили в Міністерстві з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, допомога передусім надаватиметься вразливим категоріям громадян: літнім людям, багатодітним родинам і людям з інвалідністю.

На забезпечення населення прифронтових регіонів безкоштовною деревиною Уряд виділив майже 563 мільйони гривень.

Зеленський пропонує продовжити мобілізацію та воєнний стан

Президент Володимир Зеленський запропонував продовжити мобілізацію в Україні. Це стосується і воєнного стану.

Відповідні законопроекти зареєстрували 8 листопада під реєстраційними номерами 8189 та 8190. Наразі їх передано на розгляд.

Тексту самих законопроектів ще немає, а тому терміни, на які мобілізацію та воєнний стан можуть продовжити, поки не відомі. Втім, у Раді вже припустили, що мова може йти про 90 днів.

"На найближчому пленарному засіданні буде знову продовжено воєнний стан та загальну мобілізацію. Відповідні документи від президента вже зареєстровані у парламенті. З високою долею ймовірності продовження буде знову на 90 днів", — на-

писав нардеп Ярослав Железняк в Telegram.

ЩО ОЗНАЧАЄ ВОЄННИЙ СТАН В КРАЇНІ

Під час воєнного стану у країні можуть обмежувати свободу руху громадян, іноземців та осіб без громадян-

ства, а також рух транспортних засобів.

Окрім того, можуть запровадити трудову повинність чи обов'язкові суспільно корисні роботи, або ж примусове відчуження приватного майна. Також можливий перехід різних установ та організацій

усіх форм власності на роботу на користь оборони.

Можлива заборона діяльності певних політичних партій чи громадських об'єднань, які ведуть роботу проти незалежності України.

Під час воєнного стану неможливо припинити повноваження президента, Верховної Ради, уряду, судів, омбудсмена та деяких інших органів влади. Не можна внести зміни до Конституції та провести вибори.

Згідно із законом, під час воєнного стану влада й зокрема військове командування має право перевіряти документи, оглядати речі, багаж, вантаж, транспорт та приватне майно.

Також в Україні можуть заборонити проведення мирних зібрань, мітингів, походів

В УКРАЇНІ ХОЧУТЬ ПОВНІСТЮ ЗАБОРОНИТИ АВТОБУСИ З ДВЗ

У Раді зареєстрували законопроект № 8172, покликаний стимулювати використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, а з 2027 року повністю відмовитись від використання автобусів з традиційними двигунами внутрішнього згоряння.

Текст документа оприлюднено на сайті Верховної Ради.

Як зазначено у пояснювальній записці, у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України "відбулося порушення основних логістичних маршрутів постачань пального й було завдано суттєвої шкоди вітчизняним об'єктам критичної інфраструктури нафтогазового комплексу", а в результаті "спостерігається значне зростання ціни і дефіцит традиційних джерел автомобільного палива".

Тому група парламентарів вважає вкрай актуальним на законодавчому рівні "стимулювати використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами".

Згідно з проектом закону, депутати пропонують уже з 1 січня 2026 р. заборонити поповнювати автопарк у сфері громадського транспорту автобусами з традиційними двигунами у містах з населенням понад 250 тисяч чоловік, а з 1 січня 2027 року — у решті населених пунктів.

Документ передано на розгляд у Комітеті ВР з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Нагадаємо, у 2035 році Євросоюз повністю заборонить продаж автомобілів із традиційними моторами.

У ЖОВТНІ КУРС ГРИВНІ ЗМІЦНИВСЯ ВПЕРШЕ З ПОЧАТКУ ВІЙНИ: ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ

За підсумками жовтня готівковий курс гривні зміцнився на 2,6%. Це сталося вперше від початку війни. Що свідчить як про стабільність на фінансовому ринку України, так і про відсутність дефіциту валюти.

Серед іншого цьому сприяло зростання золотовалютних резервів України — у жовтні вони збільшилися на 1,312 млрд доларів (+5,5%).

У той самий час незначне — у межах 3% — коливання курсу є ринковим, тому значного впливу ситуацію в цілому не має. Проте, крім вищезгаданого, воно свідчить про те, що у фінансовій системі України не відбувається жодних гострих процесів, які знецінюють гривню. Що також говорить про стабільність валютного ринку країни.

Це підтверджує і голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев. За його словами, зміцнення гривні на 2,6% є "невеликою, проте все ж таки перемогою".

"З таких невеликих перемог, за кожен з яких ми ведемо бій на фінансовому фронті, і складається макрофінансова

стабільність. Яка, на думку міжнародних експертів, унікальна для воюючої країни", — підкреслив він.

Також Гетманцев повідомив про зростання золотовалютних резервів України, яке позитивно вплинуло на зміцнення курсу нацвалюти. У жовтні вони збільшилися на 1,312 млрд доларів. "Збільшення ЗВР сприятиме підтримці поточної курсової стабільності гривні", — пояснив нардеп.

Який курс долара та євро в Україні Станом на 8 листопада, середньобанківський курс долара в Україні складає 40/40,7 грн (купівля/продаж). Євро — 39/39,99 грн (купівля/продаж).

Офіційний курс, за даними Нацбанку, залишається фіксованим:

- долар — 36,56 грн;
- євро — 36,5 грн.

ОПТОВІ ЦІНИ НА ЯЙЦА ВПАЛИ НА 10%, — МІНАГРОПОЛІТИКИ

Оптові ціни на яйця вже почали знижуватися. У Мінагрополітики вбачають падіння на 10%.

Про це повідомив заступник міністра аграрної політики Тарас Висоцький в ефірі телемарафону.

За його словами, "дисбаланс" із ціною на яйця було спричинено кількома факторами: підвищення попиту, скорочення поголів'я курей та виробництво яєць.

"Наразі оптові ціни знизилися на 10%", — сказав Висоцький.

Ціни на яйця останнім часом зросли в кілька разів і досягли рівня 70-80 гривень за десяток, порівняно з ціною близько 20 гривень навесні.

Нагадаємо, подорожчання яєць останніми місяцями призвело до того, що ціни зросли до максимального для України рівня. Але значного здешевлення можна очікувати лише навесні.

"АНТОНОВ" УТОЧНИВ ІНФОРМАЦІЮ ПРО БУДІВНИЦТВО ДРУГОЇ "МРІЇ"

Державне підприємство "Антонов" уточнило інформацію щодо побудови нової "Мрії", каже про початок конструкторських робіт.

Про свідчить заява ДП "Антонов" в Facebook.

"Наразі розпочалися конструкторські роботи в цьому напрямку. За наявною експертною оцінкою, на теперішній час є близько 30 відсотків комплектуючих, які можна використати для другого зразка літака. Вартість побудови літака оцінюється щонайменше у 500 млн євро. Проте про конкретну суму поки говорити зарано", — сказано в повідомленні.

Нагадаємо, раніше повідомлялося, що ДП "Антонов" буде другим літак Ан-225 "Мрія" після того, як він був зруйнований у лютому російськими окупантами у ході наступу на Київщині.

СКІЛЬКИ ЩЕ ПРОДОВЖУВАТИМУТЬСЯ АВАРІЙНІ ВІДКЛЮЧЕННЯ СВІТЛА: ВІДПОВІДЬ ДТЕК

Аварійні відключення електроенергії продовжуватимуться протягом двох наступних тижнів.

Про це повідомив виконавчий директор ДТЕК Дмитро Сахарук.

За його словами, ДТЕК не вдається економити електроенергію, тому що люди починають займатися всіма домашніми справами в проміжок, коли дають світло.

"У центральному та північному регіоні великий дефіцит електроенергії, тому є не лише графіки погодинних відключень, а й графіки аварійних відключень. Київ та Київська область також у цьому списку.

Якщо не буде нових обстрілів та руйнувань, то відремонтувати все можна найближчим часом — протягом наступних двох тижнів", — сказав Дмитро Сахарук.

Нагадаємо, НЕК "Укренерго" попередила про планові та аварійні відключення 7 листопада з 6:00 до кінця доби у 7 областях, а також Києві, аварійні відключення можливі й в інших регіонах.

Рівняни отримують соцвиплати за графіком

Рівняни отримують усі соціальні виплати – за графіком. Департамент соціальної політики Рівненської міської ради інформує, що 4 листопада 2022 року в банківські установи та на "Укрпошту" перераховано кошти для проведення виплат жителям м. Рівного та смт. Квасилів:

- державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям;
- державної допомоги сім'ям з дітьми;
- державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю;
- щомісячної компенсаційної допомоги непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку;
- державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю і державної соціальної допомоги на догляд;
- щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею;
- тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме;
- державної соціальної допомоги на дітей –сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, та грошового забезпечення батькам – вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у будинках сімейного типу та прийомних сім'ях;
- допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях;
- тимчасової державної соціальної допомоги непрацюючій

особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату;

- відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною до трьох років "муніципальна няня";
- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги;
- компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі;
- допомоги на догляд особі, яка доглядає за хворою дитиною;
- одиноким особам, які досягли 80-річного віку та за висновком лікарсько-консультативної комісії потребують постійного стороннього догляду.

Рівненщина щороку знижує споживання газу

Рівненщина продовжує тримати лідерство з енергоефективності. Область має великий показник зниження споживання газу. А третина обласного центру вже не залежить від його постачання.

"Частина котелень Рівного сьогодні працює на біомасі. Здебільшого вони забезпечують соціальну сферу, а надлишок йде для населення. Бюджет сьогодні економить більше 100 млн грн за рахунок таких котелень. Якщо будуть

перебої з постачанням газу, то частина міста цього не відчує. Це уже маленька енергетична перемога і безпека регіону", – зазначив начальник Рівненської ОВА Віталій Коваль під час ознайомлення із роботою котелень міста.

Як розповіли фахівці "Укртепло", станом на 2014 рік споживання газу у Рівному було на рівні 120 млн кубометрів. Це газ, що імпортувався з росії. Минулого року споживання зменшилось удвічі. Рівне має план зменшити споживання газу ще на 25%. Тобто вийти

на 40 млн кубів.

Віталій Коваль нагадав, що часткова відмова від споживання газу відбувається завдяки альтернативним видам палива. Це шепи та відходи при обробці деревини. А Рівненщина – одна з областей, яка має найбільший запас деревини, котру можна використовувати для опалення.

Також в області розглядають і варіанти переробки аграрних відходів в теплову енергію, використання дров та торфобрикетів.

Податковою знижкою можна скористатись до кінця року

Головне управління ДПС у Рівненській області нагадує, що відповідно до норм ст.166 Податкового кодексу України платники податку на доходи фізичних осіб мають право на податкову знижку за наслідками звітного податкового року.

Податкова знижка для фізичних осіб – це документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку – резидента у зв'язку

з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених Податковим кодексом.

Звертаємо увагу, що задекларовані витрати повинні бути підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зо-

крема, квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача), а також копіями договорів за їх наявності в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги).

Підстави для нарахування податкової знижки із за-

значенням конкретних сум відображаються платником податку у річній податковій декларації, яка подається по 31 грудня включно наступного за звітним податкового року.

Декларацію можна подати в електронній формі, скориставшись електронним сервісом Державної податкової служби "Електронний кабінет" (у розділі "ЕК для громадян" працює електронний сервіс "Декларація про майновий стан і доходи").

85 ТИС. ГРН ШТРАФУ СПЛАТИТЬ ЗДОЛБУНІВЧАНИН ЗА ТОРГІВЛЮ СУРОГАТОМ

Прокурорами Рівненської обласної прокуратури у Рівненському міському суді доведено вину 32-річного жителя Здолбунова, якого обвинувачували у незаконному придбанні, транспортуванні та збуті алкогольних напоїв та тютюнових виробів (ч. 1 ст. 204 КК України).

Чоловік, не будучи підприємцем, проте прагнучи швидкого збагачення, купував на одному з рівненських ринків, а потім перепродавав за місцем свого проживання незаконно виготовлений спирт етиловий, алкогольні напої та цигарки.

Протиправну діяльність здолбунівчанина правоохоронці припинили у вересні цього року. Тоді, в ході санкціонованих обшуків, у нього вилучили понад 260 літрів алкогольних напоїв, які, згідно з висновком експерта, не відповідають ДСТУ спирту та горілки, а також 170 пачок цигарок без марок акцизного податку.

Вироком суду обвинуваченого визнано винним та призначено покарання – 85 тис. грн штрафу, з конфіскацією та знищенням вилученого майна.

Вирок законної сили ще не набрав, сторони можуть оскаржити його в апеляційному суді.

ДОЗВОЛЕНО ПЕРШУ БУСТЕРНУ ДОЗУ ВАКЦИНИ ПРОТИ COVID-19 ДЛЯ ВСІХ ВАКЦИНОВАНИХ ДІТЕЙ ВІКОМ 12-17 РОКІВ

В Україні дозволили першу бустерну дозу вакцини проти COVID-19 для всіх вакцинованих дітей віком 12-17 років. Бустерну дозу підліткам рекомендують через 6 місяців після завершення первинного курсу.

Якщо дитина, з медичних показань, отримала додаткову дозу вакцини, то бустер вводять через 3 місяці після отримання додаткової дози. Відповідні зміни затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 1979

Для бустерного щеплення дітей віком від 12 років потрібно використовувати тільки мРНК-вакцину, яка схвалена до

використання у цій віковій групі (наразі в Україні це Comirnaty/Pfizer). За час пандемії в Україні від ускладнень коронавірусної хвороби померло 83 дитини. Загалом, захворювання підтвердили у майже 390 тисяч неповнолітніх. Лише за минулий тиждень захворіли більше 1600 дітей. Нагадуємо, що для щеплення дітей 12-13 років обов'язковою є інформаційна згода (форма N 063-2/о) батьків або опікунів відповідно до статті 43 "Основ законодавства про охорону здоров'я".

Пацієнти віком від 14 років можуть самостійно звернутися до будь-якого пункту щеплення проти COVID-19 чи центру вакцинації, при цьому не

обов'язково мати декларацію з педіатром чи сімейним лікарем. Люди віком від 18 років, які завершили первинний курс вакцинації проти COVID-19, також можуть отримати бустерні щеплення. Перший бустер – якщо пройшло понад 5 місяців після вакцинації другою дозою дводозної вакцини або однією дозою одностійної. Другий бустер – через 4 місяці після отримання першого.

Щепитися можна безоплатно в будь-якому пункті або центрі вакцинації. Адреси та контакти пунктів та центрів за посиланням <https://vaccination.covid19.gov.ua/list> або за телефоном 0 800 60 20 19.

ПОЛЬЩА ЗМІНИТЬ ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ БІЖЕНЦЯМ

Уряд Польщі планує внести зміни до спеціального закону про допомогу біженцям з України, який прийнятий в країні з початком війни. Правки будуть внесені до кінця листопада 2022 року. Про це розповів заступник глави Міністерства внутрішніх справ Польщі Павло Шефернакер в інтерв'ю польському RMF24.

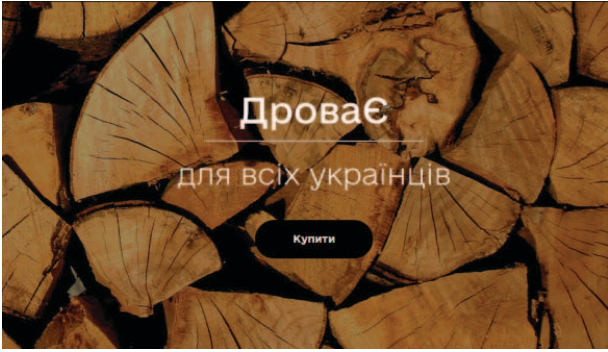
Так, згідно з нинішніми правилами, українські біженці, які понад дев'ять місяців перебувають у Польщі, повинні подавати заявку на продовження терміну дії посвідки на проживання. МВС Польщі хоче зробити це продовження автоматичним.

"Створюючи на початку березня закон про агресію росії проти України, ми до кінця не знали, наскільки велика група людей до нас прибуде, наскільки велика група людей візьметься у нас працювати. Адже самі біженці говорили, що приїжджають сюди ненадовго", – пояснив чиновник.

При цьому на біженців чекає ще одне нововведення – МВС Польщі планує з січня 2023 року ввести плату для біженців за перебування в місцях колективного розміщення. Йдеться про центри, готелі, гостьові будинки та інше. З 1 січня ті, хто може утримувати себе і сім'ю, покриватимуть половину витрат на проживання. Причому перший платіж доведеться зробити за три місяці вперед. А якщо через ці три місяці люди не зможуть знайти роботу, найняти житло та покинути центр, їм доведеться відшкодувати 100% відсотків витрат.

Крім того, уряд заморозить польські соціальні виплати для біженців тим людям, хто не перебуває на території Польщі щодня.

"Ми хочемо, щоб пільги отримували люди, які дійсно тут живуть, працюють і функціонують в нашому суспільстві. Якщо така людина виїжджає з нашої країни та через деякий час повертається, то в процедурі відповідного відомства буде з'ясовано, чи дійсно він перебував у Польщі більш тривалий період часу, або зараз центр його життя фактично знаходиться в Україні", – зазначив Шефернакер.

В УКРАЇНІ ЗАПРАЦЮВАВ ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИН ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ "ДРОВАЄ"

"ДроваЄ" – це зручний сучасний сервіс для того, щоб знайти, хто саме та які дрова продає у вашому регіоні, порівняти пропозиції, дізнатись вартість доставляння, зробити заявку, оплатити.

Дрова, як і раніше, продають виключно лісгоспи та їхні структурні підрозділи лісництва. Лісгосп подає інформацію на сайт, встановлює умови продажу, доставляння тощо. Сплачуєте за товар ви також напряму лісгоспу, виконання заявки – це відповідальність підприємства", – заявив заступник Голови з питань цифрового розвитку Державного агентства лісових ресурсів України Віктор Смаль.

Щоб купити дрова потрібно:

1. Зайти на ресурс <https://drovae.gov.ua> та авторизуватися через електронний цифровий підпис або банк, яким користуєтесь;

2. Вказати адресу доставки дров. Система автоматично підтягне найближчі до вас лісгоспи та продукцію, яку можна замовити. Кожен постачальник буде пропонувати той асортимент, який є в наявності;

3. Визначитися із видом та обсягом деревини, обрати функцію з доставкою чи без;

4. Оплатити замовлення або чекати на дзвінок оператора для вирішення питань з логістикою.

Звертаємо увагу на те, що на 1 фізичну особу встановлено ліміт на покупку в 15 кубометрів дров на опаловальний сезон. Тому для уникнення зловживань і оптових закупівель в магазині діє система авторизації користувачів через банк, яким ви користуєтесь.

СПЛАТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЩО ВАРТО ЗНАТИ РІВНЯНАМ

Чи можна на період дії воєнного стану не платити за комунальні послуги? Чи будуть нараховувати пеню та штрафи за несплачену комуналку? Кому можуть відшкодувати витрати на комунальні послуги? Експерти центру надання безоплатної правової допомоги надали відповіді на найпоширеніші питання споживачів комунальних послуг.

Насамперед зазначимо, що в умовах воєнного стану Кабінет Міністрів України постановою від 5 березня 2022 року заборонив:— нараховувати та стягувати неустойку (штрафи, пеню), інфляційні нарахування, проценти річні, нараховані на заборгованість, утворену за несвоечасне та/або неповне внесення населенням плати за житлово-комунальні послуги;— припиняти/зупиняти надання житлово-комунальних послуг населенню у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі.

Така заборона діятиме до припинення чи скасування воєнного стану в Україні.

Торгова-промислова палата України засвідчила форс-мажорною обставиною військову агресію рф проти України, що стало підставою введення воєнного стану 24 лютого 2022 (лист від 28 лютого 2022). Це означає, що війна — форс-мажор — обставина непереборної сили, яка звільняє особу від відповідальності у випадку несплати чи несвоечасної сплати за комунальні послуги.

Наголосимо: воєнний стан не звільняє громадян України від сплати за комуналку, однак пеня та штрафи не нараховуватимуться. У разі несплати або оплати не в повному обсязі відключати комунальні послуги не будуть.

Окрім цього, Кабінет Міністрів України схвалив виплату компенсації комунальних витрат для українців, які безкоштовно прихистили у себе внутрішньо переміщених людей.

Для того, щоб отримати таку компенсацію власнику житлового приміщення необхідно:

1.Внести відомості щодо приміщень приватного житлового фонду, доступних для безоплатного розміщення внутрішньо переміщених осіб у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, до веб-ресурсу “Прихисток”. Власник житла може зробити це самостійно, або звернувшись до виконавчого комітету сільських, селищних, міських рад.

2. Не пізніше наступного дня від дня розміщення внутрішньо переміщених осіб треба подати заяву до виконкому сільської, селищної, міської ради за місцем розташування жилого приміщення, у якій зазначити прізвище, ім'я та по батькові кожної з розміщених осіб і додати копії документів, що посвідчують їх особу.

3. Не пізніше п'яти днів з дня закінчення звітного місяця подати до виконкому сільської, селищної, міської ради за місцем розташування жилого приміщення заяву на отримання компенсації.

Таку заяву подають в паперовій формі або засобами електронного зв'язку в електронній формі із зазначенням всіх обов'язкових реквізитів та з використанням кваліфікованого електронного підпису. Заяву розглядають п'ять робочих днів з дня її отримання.

За умови відсутності заборгованості за житлово-комунальні послуги власник жилого приміщення зможе отримати компенсацію виключно у безготівковій формі за зазначеними у заяві банківськими реквізитами до 20-го числа місяця з дня закінчення звітного місяця.

ОГОЛОШЕНО ПРО УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ ПРО ПЕРВИННУ МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ

Національна служба здоров'я України розпочинає укладати договори за напрямком первинної медичної допомоги. Оголошення про укладення договорів за цим напрямом від 07 листопада 2022 року розміщене на сайті НСЗУ в розділі "Контрактування 2023" <https://cutt.ly/WN9ii1O>

Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій укладається між НСЗУ та медзакладом незалежно від форми власності, що має ліцензію на медичну практику та відповідає встановленим вимогам, умовам закупівлі та специфікаціям до медичних послуг.

Пропозиція подається в електронній системі через інтерфейс обраної медзакладом медичної інформаційної системи (МІС).

Договори укладаються на термін з 1 січня по 31 грудня 2023 року. Початок дії договору при заповненні полів в МІС слід зазначити 01 січня 2023 року, закінчення 31 грудня 2023 року, або інша дата впродовж 2023 року на розсуд суб'єкта господарювання.

Термін подання пропозицій спливає о 18 годині 13 січня 2023 року за київським часом.

До пропозиції потрібно прикріпити додатки у вигляді сканованих документів у форматі PDF. Перелік додатків є у тексті оголошення.

Умови закупівлі медичних послуг за напрямом "Первинна медична допомога" розміщені на сайті НСЗУ у розділі "Вимоги ПМГ 2023" <https://cutt.ly/WN08xSm>

Якщо виникають технічні питання під час заповнення чи подання пропозиції, звертайтеся до операторів медичних інформаційних систем, у яких ви зареєстровані.

З приводу інших питань за звертайтеся до контакт-центру НСЗУ 16-77, а також до міжрегіональних департаментів НСЗУ.

Білорусь створює на кордоні з Україною підрозділ операторів дронів

Херсонської та Миколаївської областей.

СИТУАЦІЯ НА ОПЕРАТИВНИХ НАПРЯМКАХ

На Волинському та Поліському напрямках обстановка без суттєвих змін. Республіка Білорусь і надалі підтримує збройну агресію росії проти України, надаючи їй інфраструктуру, територію та повітряний простір.

Триває формування російсько-білоруського угруповання військ на території республіки Білорусь. За попередньою інформацією, військовослужбовці 38-ї окремої гвардійської десантно-штурмової бригади збройних сил республіки Білорусь як "братську" допомогу закупили для потреб особового складу 15-го мотострілецького полку 2-ї мотострілецької дивізії збройних сил росії до 100 комплектів індивідуальних аптечек, розвантажувальних жилетів та іншого екіпування.

У складі прикордонних військ республіки Білорусь створюються підрозділи операторів ударних БпЛА.

Правоохоронні органи республіки Білорусь посилюють заходи з пошуку, виявлення та затримання громадян з проукраїнською позицією або тих, що критикують владу чи

так звану спеціальну військово-операцію рф в Україні.

На інших напрямках ворог здійснював обстріли:

- на Сіверському напрямку — зі ствольної артилерії, в районі населеного пункту Попівка Сумської області;

- на Слобожанському напрямку — з танків та різнокаліберної артилерії, в районах населених пунктів Амбарне, Бударки, Вільхуватка, Гоптівка, Дворічна, Землянки, Мілове та Стариця Харківської області;

- на Куп'янському та Лиманському напрямках — з артилерії різних типів, у районах населених пунктів Берестове, Крохмальне і Чернешина Харківської області; Макіївка, Невське, Новоселівське, Плошанка і Стельмахівка Луганської області та Терни і Ямполівка Донецької області;

- на Бахмутському напрямку — з танків, мінометів, ствольної та реактивної артилерії, в районах населених пунктів Андріївка, Бахмут, Бахмутське, Білогорівка, Залізне, Кліщівка, Майорськ, Опітне, Північне та Соледар Донецької області;

- на Авдіївському напрямку — з танків та всього спектру артилерії, в районах населених пунктів Авдіївка, Водяне, Красногорівка,

Мар'їнка, Невельське, Нетайлове, Новомихайлівка, Опітне та Первомайське Донецької області;

- на Новопавлівському напрямку — з танків, мінометів, ствольної та реактивної артилерії, в районах населених пунктів Велика Новосілка, Володимирівка, Времівка, Вугледар, Микільське, Нескучне, Павлівка, Пречистівка та Шевченко Донецької області;

- на Запорізькому напрямку — з різнокаліберної артилерії в районах населених пунктів Степове та Чарівне Запорізької області;

- на Південнобузькому напрямку обстрілів зазнали райони понад 30 населених пунктів, що поряд з лінією зіткнення. Ворог завдав авіаударів в районах населених пунктів Нова Кам'янка та Білогірка Херсонської області.

НАШІ ПЕРЕМОГИ

За уточненою інформацією, підтверджено ураження підрозділів противника на тимчасово зайнятій території Запорізької області. 6 листопада знищено 15 одиниць військової техніки різного типу, поранено та вбито до півтори сотні окупантів.

Авіація Сил оборони України протягом минулої доби завдала по ворогу 18 ударів. Під ураження потрапили 4 взводні опорні пункти, 10 районів зосередження особового складу, озброєння та військової техніки, а також 4 позиції засобів протиповітряної оборони противника.

За минулу добу Сили оборони України на різних напрямках збили 5 БпЛА "Ланцет" та 4 — "Орлан". А наші підрозділи ракетних військ і артилерії уразили пункт управління та 4 райони зосередження живої сили, озброєння і військової техніки окупантів.

Нардепи пропонують деяким категоріям пенсіонерів додавати 4 тисячі

Народні депутати пропонують підвищити пенсійні виплати для тих українців, які постраждали від репресій з релігійних чи політичних мотивів. Йдеться лише про ті категорії громадян, яких при переслідуванні ув'язнили або відправили до психіатричних установ у примусовому порядку без підстав. Про це повідомляє gsm.info.

Наразі парламентський комітет розглядає новий законопроект №8032. Документ має назву "Про внесення змін до Закону України "Про пенсії за особливі заслуги перед Україною".

Статус таких категорій людей ви-

значають на підставі раніше ухваленого закону "Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років" та "Про правовий статус та пам'ять борців за незалежність України у XX столітті".

Під такий статус підпадає чимала частина українських громадян.

Також найближчим часом можуть ухвалити законопроект про доплати українцям, які постраждали від дій солдатів армії окупантів. Але зараз у пріоритеті виплати внутрішньо переміщеним особам, а все інше вирішуватиметься після перемоги України.

Нагадаємо, в Україні з наступного року зростатиме страховий стаж, необ-

хідний для виходу на пенсію. До 2028 року в 60 років зможуть піти на відпочинок ті, у кого стаж буде не менше 35 років, тоді як зараз в 60 років можуть вийти на пенсію ті, хто мають 29 років стажу. Вже наступного року для цього необхідно буде 30 років стажу.

Шмигаль поінформував, скільки газу і вугілля Україна накопичила на зиму

Відносно м'яка осінь та економія енергоресурсів дозволяє наразі закачувати газу більше, ніж його відбирають із газосховищ. Про це повідомив прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час засідання уряду 8 листопада.

За словами прем'єра, станом на сьогодні Україна має в запасі 14,6 млрд кубічних метрів газу, з яких 98% — український газ, а 2% — належить нерезидентам.

"Державна компанія "Укргазвидобування" за дев'ять місяців цього року видобула майже 10 млрд кубічних метрів природного газу. Попри війну й усі виклики, це лише на 2% менше, ніж було видобуто за цей же період минулого року",

— сказав Шмигаль.

На складах ТЕС і ТЕЦ, як відзначив очільник уряду, зберігається 1,5 млн тонн вугілля, що майже вдвічі більше, ніж необхідні гарантовані запаси. Шмигаль наголосив, що ресурсів для проходження зимового періоду накопичено достатньо.

Нагадаємо, раніше стало відомо, що росія суттєво пошкодила вже близько 40% усієї енергетичної інфраструктури України, зокрема ТЕС, ТЕЦ та ГЕС.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль раніше повідомив, що уряд України продовжує домовлятися з партнерами про збільшення поставок обладнання для відновлення інфраструктури, а також про мобільні джерела живлення й обігріву.

Чому для України так важливо відвоювати Херсон?

Українці наближаються до Херсона, а росіяни зміцнюють там оборону.
Обидві сторони вважають місто на півдні країни стратегічно важливим. Однак військові експерти кажуть, що битва за нього може коштувати дуже дорого.

ГЕОГРАФІЯ
До війни у Херсоні мешкали близько 380 тис. людей. Місто лежить на березі Дніпра, біля узбережжя Чорного моря.
"Херсон — це ворота до Криму, — каже Марина МIRON, експертка з оборонних досліджень у Королівському коледжі Лондона. — Його повернення відкрило б шлях до відвоювання Криму".
Розташування Херсона також є важливим, додає Форбс Маккензі, колишній офіцер розвідки британської армії та виконавчий директор Mackenzie Intelligence Services.
"Важливо отримати контроль над Дніпром, оскільки річка протікає центральними теренами України".

СИМВОЛІЗМ
Херсон — єдиний обласний центр, який росіянам вдалося захопити ще на початку березня.
А нещодавно Володимир Путін оголосив про анексію Херсонської області разом із трьома іншими областями України.
Повернення міста під український контроль стане сигналом про те, що війна обертається на користь України, каже Марина МIRON.
"Це продемонструвало б Заходу, що варто й надалі витратити гроші на підтримку України та її озброєння".
Однак росіяни також під величезним тиском і прагнуть втримати Херсон. Під час контрнаступу РФ на сході країни українці втратили 6000 квадратних кілометрів території.
"росії потрібна перемога, — каже МIRON. — Вона має показати, що може дати відсіч".

КОЛИ МОЖЕ ПОЧАТИСЯ БИТВА ЗА ХЕРСОН?
Українські військові обстрілювали мости через Дніпро, щоб залишити російське угруповання без зв'язку та постачання зі сходу і півдня.
ЗСУ також поступово наступають з північного заходу та північного сходу.

"Наступною великою ціллю України є місто Берислав, розташоване на правому березі Каховського водосховища за 77 км від обласного центру, — каже Марина МIRON. — Якщо вони візьмуть Берислав, то зможуть здійснити атаку на сам Херсон. Це може бути питанням лише кількох тижнів".
Український прапор майорить у відвоєнованому селі Архангельське Херсонської області
Однак, каже Бен Баррі з Міжнародного інституту стратегічних досліджень, українські сили досить повільно просуваються до Херсона.
"Ім доведеться прорвати російські фронти на північ від Херсона. Їхній рух може сповільнити багnistий рельєф. Можливо, вони не зможуть прорватися, щоб дістатись до міста".

РОСІЯ ЙДЕ З ХЕРСОНА?
РФ заявляє, що евакуювала з міста 70 тисяч цивільних, є ознаки того, що вона також вивозить окупаційну "адміністрацію".
"Найімовірніше, наші частини, наші солдати підуть на лівий (східний) берег", — заявив заступник голови окупаційної адміністрації Херсонської області Кирило Стремоусов.
Окупаційна влада Херсона організувала так звану "евакуацію" на лівий берег Дніпра
Однак українські військові заявили, що розмови про виведення військ можуть бути пасткою.
За оцінками Mackenzie Intelligence, росія має від 5 тис. до 10 тис. бійців, що захищають місто, включно з елітними підрозділами.
Інститут вивчення війни припускає, що вони готують оборонні позиції в межах Херсона та на північний захід від міста.
"Є суперечливі наративи, — каже Бен Баррі. — росія вивозить свою адміністрацію, але водночас завозить десантників і морську піхоту".

ЦІНА БИТВИ
Штурм Херсона коштуватиме українцям надзвичайно дорого, пише Форбс Маккензі.
"Точитимуться запеклі вуличні бої, і кількість жертв буде дуже високою, — зауважує він. — Перспектива — жаклива".
Але такого сценарію можна уникнути, вважає Бен Баррі.
"Кожна сторона має варіанти. російські сили можуть спробувати затримати українців, а потім відступити. Українці можуть спробувати оточити місто та перерізати лінії постачання, а не увійти до нього. Передбачити їхні стратегії — неможливо".

ЯК ЗИМА ВПЛИНЕ НА ВІЙНУ В УКРАЇНІ?
Трохи більше ніж за місяць до України прийде зима, і це може стати на заваді українським збройним силам, коли вони намагатимуться відбити територію у росіян.
росія також може спробувати змусити мирне населення замерзнути, обстрілюючи електростанції та склади палива.
Що означатиме зима для військових частин?
Багnistий ґрунт і глибокий сніг ускладнять швидке пере-

сування військ та їхніх транспортних засобів.
За словами Форбса Маккензі, виконавчого директора Mackenzie Intelligence Services, це може поставити українські війська в невідгдне становище, оскільки завадить їм швидко просуватися вперед.
"Українці хотітимуть холодну сувору зиму з промерзлою землею, щоб вони могли продовжувати швидкий маневр і обходити російські війська з флангу", — каже він.
"Однак росіянам вигідна тепла волога зима, яка загальмує українців", — додає Маккензі.
Українським операціям навколо Херсона вже завадили сильні дощі в жовтні.
Головною проблемою як для України, так і для росії буде забезпечення постачання своїх сил.
"Війська потребують більше їжі взимку, і їм потрібно більше палива, щоб зігрітись", — каже Бен Баррі, старший науковий співробітник Міжнародного інституту стратегічних досліджень.
"Однак обидві сторони звикли до холодної погоди, і їхня техніка була розроблена для холодної погоди, тому зима не завадить їхнім військам воювати", — каже він.

ЯК ЗИМОВА ПОГОДА ВПЛИНЕ НА БОЙОВІ ДІЇ?
Багато військових експертів вважають, що взимку і російська, і українська армії будуть більше зосереджені на артилерійських ударах, ніж на наземних.
"Взимку складніше доставляти припаси, і війська більш вразливі до їхньої нестачі", — каже Марина МIRON, дослідниця оборони з Королівського коледжу Лондона.
"Обидві сторони використовуватимуть далекобійну артилерію та безпілотники для націлювання на лінії постачання та склади постачання, щоб виснажити ресурси противника", — каже вона.
Однак туман і снігові бурі можуть вплинути на здатність кожної зі сторін розпізнавати артилерійські цілі, якщо тільки вони не використовують інфрачервоне обладнання.
Збройні сили України та росії значною мірою покладаються на безпілотники, і багато з них оснащені лише базовими камерами.

АТАКИ НА ІНФРАСТРУКТУРУ
росія вже здійснила кілька атак на цивільні житлові райони та об'єкти, такі як електростанції та водопровідні споруди.
Ймовірно, вони продовжуватимуть цю стратегію впродовж зими.
Зараз люди запасуються паливом, наприклад дровами, і купують печі та жаровні. Лікарні купують власні генератори.
Стратегією росії зараз керує генерал Сергій Суровікін, новопризначений головнокомандувач збройними силами в Україні.
Він відомий як "генерал Армагеддон" через свою жорстку тактику під час командування операціями в Сирії та інших місцях.
Ймовірно, його метою буде зруйнувати моральний дух населення України, вважає МIRON.
"росія вважає, що якщо люди мерзнутимуть і будуть зневірені, вони зможуть повстати проти свого уряду", — каже вона.
Проте, Україна відносно добре готова до зими.
"Газосховища заповнені, і тут є великі запаси палива, наприклад дизельного", — каже Оріся Луцевич, керівниця Українського форуму аналітичного центру Chatham House.
"Люди розуміють, що росія не виграве війну, і що якщо вони зможуть пережити зиму, вони зможуть мати більше успіхів проти росії навесні", — додає вона.

ВІЙНА В УКРАЇНІ ЗАБРАЛА ЖИТТЯ МАЙЖЕ 7 ТИСЯЧ ЦИВІЛЬНИХ – ООН
Війна в Україні забрала життя майже сімох тисяч мирних жителів, йдеться у повідомленні управління Верховного комісара ООН з прав людини.
Зокрема, з 24 лютого по 6 листопада кількість жертв війни серед цивільних в Україні становить 6 490.
"Причиною більшості зафіксованих випадків загибелі або поранення цивільних було застосування зброї вибухової дії з великою зоною ураження, зокрема, обстріли з важкої артилерії та реактивних систем залпового вогню, а також ракетні та авіаудари", — йдеться у повідомленні.
Серед загиблих — 2533 чоловіки, 1731 жінка, 201 хлопчик та 168 дівчаток. Стать ще 34 дітей та 1828 дорослих поки не вдалося встановити, повідомили в ООН.
Найбільше цивільних — понад три тисячі — загинуло у березні.
Також, за повідомленням ООН, з березня по листопад майже 10 тисяч цивільних були поранені.AGES
В Управлінні верховного комісара з прав людини ООН неодноразово наголошували, що реальні цифри загиблих цивільних значно вищі, оскільки отримання інформації з місць, де тривають інтенсивні бойові дії, відбувається з затримкою, а багато повідомлень про смерті ще перевіряються.
Експерти кажуть, що лише в Маріуполі кількість загиблих може становити понад 20 тисяч людей.

ВІЙСЬКОВІ ВТРАТИ
У серпні головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний вперше розповів, скільки українських захисників загинули від початку повномасштабної війни.

За його словами, станом на кінець літа це 9 тисяч воїнів, серед яких не лише військовослужбовці, а й бійці тероборони та всі, хто взяв до рук зброю.
Президент, представники його офісу та міністр оборони раніше називали дещо інші цифри щоденних втрат.
Так, на початку червня Володимир Зеленський заявляв, що кожного дня гине 60-100 українських військових, 500 отримують поранення.

ВТРАТИ РОСІЇ
російські чиновники дедалі рідше публічно повідомляють про загибель військових в Україні.
У березні росія оцінювала кількість своїх втрат у 1351 солдата.
На основі відкритих джерел станом на вересень ВВС вдалося підтвердити інформацію про 6476 загиблих солдатів та офіцерів.
Україна вказує, що росія втратила понад 77 тисяч вбитими.
В ООН заявили, що не вважають достовірними дані, оприлюднені учасниками конфлікту.

ЯКОЇ ЗБРОЇ БРАКУЄ УКРАЇНІ В ПЕРШУ ЧЕРГУ
Досі ані росія, ані Україна не змогли встановити контроль над українським небом — головним чином через роботу систем ППО.
російські військово-повітряні сили переважають українські як за розміром, так і за технікою, але росія вдалася до обстрілів балістичними та крилатими ракетами великої дальності, нещодавно посиливши атаки дешевими іранськими безпілотниками Shahed-136.
Україна досягла певних успіхів у знищенні багатьох із них, але ті, що оминули ППО, завдали серйозної шкоди українській енергетичній та водопостачальній інфраструктурі на порозі зими.

І тепер новий звіт попереджає, що Україні загрожує нестача зброї, необхідної для відбиття масованих російських повітряних атак.
У звіті лондонського дослідницького центру Королівського інституту об'єднаних служб (RUSI) йдеться, що якщо західні країни не збережуть і не збільшать постачання засобів протиповітряної оборони в Україну, то росія, швидше за все, використає ті самі методи бомбардування, які використовувала в Сирії, з руйнівним ефектом.
росія поставила командувати своєю кампанією в Україні одіозного генерала Сергія Суровікіна — того самого генерала, який керував інтенсивними бомбардуваннями Алеппо.

Фахівці зі зброї з RUSI провели місяці в Україні, опитуючи офіцерів військової розвідки та операторів ППО, а також досліджуючи залишки збитих російських ракет.
Малі портативні ракетні установки, відомі як ПЗРК, зіграли тут важливу роль поряд із більшими системами, такими як самохідні зенітні системи Gepard, поставлені Німеччиною.
Провідний автор звіту Джастін Бронк сказав ВВС, що Україні насправді бракує сучасних багатоцільових бойових літаків, щоб стримувати російські ВПС. Він каже, що одним із варіантів є винищувач F16 НАТО, яких побудували тисячі.
Але його недоліком є те, що йому потрібні довгі злітно-посадкові смуги, які будуть уразливими для російських обстрілів. Іншим кандидатом, за його словами, є шведський літак Gripen, який зможе виконувати операції з невеликих непомітних лісових баз.

Але західні країни не поспішають із наданням Україні такої потужної зброї, яка може спровокувати президента Володимира Путіна на ще більш різкі дії.
Поки що майже вся зброя, що постачається НАТО, була призначена для чітко визначених оборонних цілей, таких як відсіч російській артилерії, влаштування засідок на колони танків або розстріл ударних безпілотників з неба.
Поставки передової бойової авіації були б серйозним кроком вперед, що загрожує ескалацією між Москвою та Заходом.
Проте звіт RUSI закликає Захід не заспокоюватись у питанні протиповітряної оборони України.
Він робить висновок, що великі міста України не перетворились на руїни тому, що росія не змогла знищити українські зенітно-ракетні системи, її військово-повітряні сили не повторили свою стратегію в Сирії. І саме тому посилення оборони України, кажуть автори звіту, є таким нагальним питанням.

Історія мами і доньки, яких розлучили після Азовсталі

Про Алісу вперше дізналися з відео "Аову", на якому дівчинка у бункері казала про те, що хоче, аби її евакуювали

Історія 4-річної Аліси з "Азовсталі", яку під час фільтрації розлучили з мамою, військовою медициною, у травні сколихнула всю Україну. Незнайома жінка вивезла дівчинку до Запоріжжя, а Вікторія потрапила у російський полон.

Пів року Вікторія за ґратами жила без новин про те, де її дитина і як почувається. Єдине, що додавало сил, це знання, що дівчинка доїхала на підконтрольну Україні територію.

17 жовтня Вікторію звільнили з полону з-поміж 103 інших українських жінок.

BBC News Україна поговорила з Вікторією Обідіною про їхнє з Алісою перебування на "Азовсталі", російський полон та плани на життя.

НЕ ВСТИГЛА ПОСЛУЖИТИ

Вікторія Обідіна родом з Волноваського району Донецької області. Зараз це непідконтрольна Україні територія. Працювала у Донецьку, а після того, як у 2014 році там оголосили так звану "ДНР", виїхала у Маріуполь.

"І ось через вісім років я не можу повернутися в Маріуполь", — каже Вікторія.

Квартира, яку вона з донькою винаймала у Маріуполі, згоріла. Вікторія бачила фото.

Жінка працювала медсестрою, а 1 червня минулого року підписала контракт про службу у Збройних силах.

"І послужити не встигла, як почалася війна", — розповідає вона.

10 березня Обідіна за наказом командира прибула на меткомбінат "Азовсталь" у Маріуполі. Її донька, 4-річна Аліса, залишалася з нянею та родичами.

Але вже через 10 днів Вікторія зрозуміла, що ситуація погіршується. У місті тривали обстріли, закінчувалися запаси їжі, вона не знала, чи в безпеці донька, тому вирішила забрати її з собою на "Азовсталь".

"Мені допоміг молодий військовий. Він забрав Алісу і привіз її на "Азовсталь". Я навіть не знаю його імені. На жаль, він загинув", — згадує Вікторія.

БУДНІ "АЗОВСТАЛІ"

До обов'язків Вікторії на "Азовсталі" входили щоденні перев'язки, уколи, таблетки.

На "Азовсталі" було декілька бункерів — з цивільними і військовими. У тому, де працювала Вікторія, Аліса була єдиною дитиною.

Медицина з усмішкою згадує випадок, коли Аліса сказала: "Мамо, мені нудно. Давай я буду тобі допомагати". Так Аліса стала допомагати мамі роздавати пораненим знеболювальні.

"Звичайно, Аліса сумувала за волею. Ми не піднімалися на вулицю, адже обстріли не припинялися. У доні з собою була іграшка. Ми писали, вчили цифри і букви. Намагалися розважатися", — розповідає Вікторія Обідіна.

До підземного сховища "Азовсталі" долинали звуки вибухів з вулиці. Над ними складалися поверхи, падали стіни й перекриття цехів металургійного комбінату.

"Через велику кількість поранених я не могла приділяти доньці багато уваги. Але нічого. Ми справлялися", — розповідає Вікторія.

Вже після їхнього виїзду побратими по службі розповіли, що з бункера можна було побачити небо.

"ЦЕ НАШ ОСТАННІЙ ДЕНЬ?"

Вікторія згадує, що єдине, що повертало до життя мешканців бункера був годинник. Поранених було дуже багато, вони потребували постійного догляду.

"Час у бункері спливав непомітно. Ми не стежили, який сьогодні день, чи це день, чи ніч, тому що роботи було дуже багато", — розповідає медицина.

Вона чесно зізнається, що не думала вийти звідти живою — настільки сильними були обстріли.

"Одного разу Аліса запитала: "Мамо, це наш останній день?" І хоча я розуміла, що, мабуть, так. Але дитині відповіла, що все буде добре", — розповідає військова.

Якось Аліса потрапила на відео, яке виклали на сторінці полку "Азов" у соцмережах. Дівчинка говорила, що хоче, щоби її евакуювали, хоче додому і до "бабусі Свети".

"Аліса знала, що в нас вже більше немає дому. Що ми не повернемося, і вона не гратиметься своїми іграшками. Вона розуміла, що в нас буде інше життя в іншому місті", — каже Вікторія.

На запитання, чи шкодує вона за своїм помешканням у Маріуполі, Вікторія відповіла філософськи: "Хай це буде розплатою за моє життя".

ФІЛЬТРАЦІЯ, ЯКА ЇХ РОЗДІЛИЛА

Коли Червоний Хрест організував коридор для вивозу цивільних з "Азовсталі", Вікторія з Алісою за наказом свого командира спробувала виїхати.

"Я прекрасно розуміла ризики. Але іншого вибору в мене не було. Ми розуміли, що нас чекає полон. А брати з собою в полон дитину — значно небезпечніше. Тому вартувало спробувати", — каже військова.

Одразу на фільтраційному пункті в Безіменному Вікторії сказали, що вона не проходить перевірку, тому що є військовою.

"Сказали, що мене відправлять в полон, а дитину — в дитбудинок", — згадує вона.

Після фільтрації в Безіменному колона мала вирушити далі через два дні. Вікторії дозволили побути цей час з Алісою. У наметовому містечку військова познайомилася з дівчиною.

"Вона запропонувала свою допомогу, сказала, що вивезе Алісу до Запоріжжя. Я погодилася і написала на неї довіреність", — згадує Вікторія.

7 травня гуманітарна колона з "Азовсталі" рушила.

ДОПИТ, ТИСК, В'ЯЗНИЦЯ

Так Аліса поїхала в Запоріжжя, а Вікторія — в Мангуський райвідділок поліції.

"Там з мене намагалися вибити свідчення. Те саме робили і в донецькому УБОЗі. Мене змусили записати інтерв'ю, в якому я зверталася до Ірини Верещук з проханням повернути мені дитину", — розповідає військова.

Насправді, зізнається вона, прекрасно розуміла, що через дитину на неї ще більше б тиснули: "Я б не допустила того, щоби дитині робили боляче і розповіла б усе, що знала".

Після інтерв'ю Вікторії дали зателефонувати мамі. Так вона дізналася, що Аліса доїхала до Запоріжжя.

Що було з її дитиною далі, чи зустрілася вона з бабусяю, як пережила розлуку з мамою — Вікторія не знала пів року.

ПОЛОН І ОБМІН

Про пів року полону Вікторія розповідає звичними фразами.

Одинадцять людей у двомісній камері, відсутність питної води, неїстівна їжа, брак свіжого повітря та психологічний тиск.

"Нас не чіпали, а над чоловіками-полоненими сильно знушалися. Ми все це слухали", — згадує Вікторія.

3 7 травня по 17 жовтня вона нічого не чула про свою доньку. Вікторія просила хоча б про один дзвінок.

3 жовтня Алісі виповнилося 5 років. Вікторії дозволили подзвонити доньці. Вона лише встигла привітати її і сказати, що перебуває в Оленівці.

Аліса відсвяткувала свій п'ятий день народження без мами. Але поряд була бабуся

"Час йшов на секунди, тому я сказала: "Донечко, з днем народження! Я дуже сумую за тобою. Скоро ми зустрінемося. Я тебе дуже люблю", — згадує військова.

Так Вікторія дізналася, що Аліса в безпеці, про неї дбає її мама, бабуся дівчинки. Це додало їй впевненості та надії в полоні.

"Мені залишалося просто чекати обміну. Ми знали, що колись нас обміняють", — каже Вікторія.

І ось цей день настав. 14 жовтня в камеру зайшли й назвали три прізвища жінок, які перебували в колонії разом з Вікторією. Її прізвища у списку не було. "Я почала бити тривогу, просилася поїхала з усіма", — згадує військова. Вона досі не вірить, що все вдалося.

Везли зі зв'язаними руками і закритими очима "Уралами" і вантажним літаком. Про те, що вони вже під Запоріжжям, дізналися від когось з жінок-полонених, які впізнали дорогу.

"Ми до останнього не вірили, що це обмін. Здавалося, що зараз щось станеться і нас просто повезуть в іншу колонію. Боялися, що обмін може зірватися і щось піде не так", — згадує той момент Вікторія.

"Я подзвонила мамі. Мамо, кажу, мене обміняли", — розповідає військова про перші хвилини після звільнення.

Мама Вікторії до останнього не знала про звільнення доньки. Родичів не попереджають, щоби не давати марної надії, адже обмін може зірватися.

ПОДЯКА ЗА ПОРЯТУНОК ДОНЬКИ

"Тепер ми з донею спілкуємося щодня. Надолужуємо втрачене, — розповідає Вікторія про Алісу. — Вона дуже сумує. Всього час запитує, коли я приїду".

Аліса з бабусяю Світланою живе у Польщі. Вона ходить в дитячий садок, займається танцями і вивчає польську мову.

"У них все добре. Вони чекають мене", — каже Вікторія. Вона проходить реабілітацію і чекає на відновлення усіх документів. Тільки після цього вона зможе побачитися з донькою.

Скільки триватиме реабілітація — медики не кажуть. Потрібно здати багато аналізів та обійти лікарів.

Вікторія хотіла б подякувати за порятунок Аліси дівчині, яка вивезла дитину з фільтраційного табору до Запоріжжя. Але не може її знайти.

"Її звали Валерія. Але, мабуть, вона змінила номер телефону. Я не змогла їй зателефонувати", — пояснює Вікторія.

У Запоріжжі маленькою Алісою опікувалася працівниця обслуги Злата Некрасова. Вже потім дівчинку забрав дядько, який привіз її до бабусі.

Вікторія переїхала з Донецька в Маріуполь і через вісім років готова знову все почати заново

Вікторії дуже сподобався Дніпро. Несміливо колишня військовополонена будує плани на майбутнє.

"Зараз я їду до доньки в Польщу. Але після закінчення війни, звісно, я повернуся в Україну. Думаю, ми житимемо в Дніпрі", — впевнено і з надією каже Вікторія Обідіна.

ВСТЕ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА

БУДІВЕЛЬНІ ТА
ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Продаж

Дошки, балки, крокви, рейки усіх розмірів, сухі та свіжоспилені. Дошка для підлоги шпунтована, вагонка. Доставка. Тел. (096)242-26-61, (068)016-60-98.

ПОСЛУГИ

БУДІВЕЛЬНІ ПОСЛУГИ

Всі види внутрішніх та зовнішніх робіт, виконує будівельна бригада. Тел. (096)031-62-62.

БІРЖА ПРАЦІ

Пропоную

Пропоную вакансію: масажист, майстер SPA. Графік роботи обговорюємо. Оплата щоденно (від 2000 грн). Навчання обов'язкове (можна без досвіду). Можливо студенти. Чекаємо у нашому дружньому колективі. Тел. (098)188-50-50.

Пропоную роботу кухарю зі стажем. Тел. (067)362-01-67.

Пропоную роботу столяру. Тел. (067)762-15-59.

Шукаю

Шукаю роботу продавця промтоварів, пакувальниці, реєстратора або будь-яку. Тел. (096)963-49-29.

КОНТАКТИ, ЗНАЙОМСТВА

ВВАЖАТИ
НЕДІЙСИМ

Втрачено Свідоцтво про право на спадщину за заповітом, видане 09.12.2009р. за р. №2-2053 на ім'я Волошин В. М., вважати недійсним.

Втрачено Тимчасове посвідчення військовозобов'язаного, видане на ім'я Кондрачук Юрій Валентинович, 29.09.1987р., вважати недійсним.

www.ogo.ua

Не вірите чуткам?
Ми їх перевірили
для Вас!

ого.ua

**КОПАННЯ, ЧИЩЕННЯ КРИНИЦЬ
КОПАННЯ СЕПТИКІВ**

- Копання досвідченими монтажниками
- Чистка та поглиблення криниць
- Пошук води на території
- Виготовлення дашків

(068) 758-41-27

Виготовлення бесідок. Продаж та доставка кругів

www.ogo.ua

**ВІД
РІВНЕНЩИНА
ДО**

ого®

Готуємо сніданок для школяра

Зробити смачний і поживний сніданок для дитини не складно, головне, щоб ссобою виглядала апетитно і привабливо. Щоб школяреві було зручно їсти взяти з дому їжу, потрібно подбати про зручній тарі. пластикові контейнери з кришками набагато зручніше звичайних целофанових або паперових пакетів. Також потрібно подбати про столових приладах і серветках, якими можна витирати руки після їжі.

Сьогодні розкажемо яким повинен бути ідеальний сніданок для школяра, основні правила при складанні меню, що приготувати школяреві на сніданок, рецепти корисних і простих страв.

Правильний сніданок дуже важливий не тільки для здоров'я дитини, а й для його успішності. Це вам скаже будь-який дієтолог. Правдивість цього факту підтверджують і останні дослідження — 44% хлопчиків і 20% дівчаток, які страждають надмірною вагою, взагалі не снідають. А це значить, що до великої перерви, яка, як правило, буває після другого або третього уроку вони сидять голодними. Як наслідок, порушується обмін речовин, і запаси жиру починають відкладатися про запас. Мало того, мозок дитини починає відчувати кисневе голодування, і малюк просто не може в таких умовах нормально сприймати всю подану йому інформацію. Звичайно ж, це позначається і на успішності. Саме тому правильний сніданок — запорука доброго здоров'я і відмінних оцінок вашої дитини.

РІЗНОБАРВНІ МЛИНЦІ

Інгредієнти: борошно — 300 г, сіль — щіпка, цукор — 1 ч.л., молоко — 0,5 л, яйце — 5 шт., вода — 100 мл, вершкове масло — 100 г, буряк — 1 шт., куркума — 1 ст.л., шпинат — 1/2 пучка, какао — 1 ст.л.

Спосіб приготування: Просійте в миску борошно. Додайте сіль і цукор. Тонкою цівкою влийте молоко і ретельно перемішайте все до однорідної маси. Збийте яйця і додайте їх в тісто. Додайте воду і знову перемішайте. Розтопити вершкове масло і з'єднайте його з тестом. З буряка вичавіть сік. Куркуму розведіть в невеликій кількості кип'яченої води. Шпинат проваріть в невеликій кількості води протягом 5 хвилин. Потім за допомогою блендера зробіть пюре. Какао також розведіть в невеликій кількості води, щоб уникнути появи грудочок. Розділіть тісто на чотири частини та додайте в них вийшли барвники. При необхідності можна додати борошно. Прогрійте сковороду

і смажте млинці.

БУРІТО

Інгредієнти: лаваш — 2 шт., болгарський перець — 1 шт., куряче філе — 1 шт., листя салату — 50 г, помідор — 2 шт., твердий сир — 150 г, вершкове масло — 50 г.

Спосіб приготування: Курку відварити і наріжте невеликими шматочками. Перець і помідори наріжте соломкою. Натріть на крупній тертці сир. Лаваш змастіть розм'якшеним вершковим маслом. Викладіть листя салату, сир, курку, помідор і перець. Загорніть своєрідним млинчиком і обсмажте з двох сторін на вершковому маслі. Буріто готовий!

ОМЛЕТ З ОВОЧАМИ

Інгредієнти: картопля — 2 шт., цукіні — 1/2 шт., помідор — 2 шт., яйце — 4 шт., молоко — 60 мл, твердий сир — 50 г, зелень — 1/3 пучка, рослинне масло, сіль, перець.

Спосіб приготування: Картоплю відварити в мундірі. Коли картопля охолоне, очистіть і наріжте невеликими скибочками. Вимийте томати і цукіні. Наріжте овочі кубиками. Розігрійте сковороду і обсмажте цукіні. Потім додайте картоплю і помідори. Обсмажте протягом 5 хвилин. Збийте яйця з молоком. Посоліть і поперчіть. Залейте овочі сумішшю і смажте під кришкою на невеликому вогні. Сир натріть на крупній тертці. Зелень подрібніть. Посипте омлет сиром і зеленню і складіть вдвічі.

ДОМАШНІЙ БУРГЕР

Інгредієнти: телятина — 200 г, червона цибуля — 1 шт., яєчний жовток — 2 шт., огірок — 1 шт., помідор — 1 шт., твердий сир — 50 г, салат «Айсберг» — 10 г, булка — 2 шт., вершкове масло, сіль, перець.

Спосіб приготування: Пропустіть через м'ясорубку м'ясо і половину цибулини. З'єднайте і додайте жовтки. Змішайте, посоліть і поперчіть. Сформуйте котлети і обсмажте на вершковому маслі. Вимийте огірок і помідор. Наріжте тонкими пластинами. Невеликими скибочками наріжте сир. Кружечками наріжте лук. На булочку викладіть листя салату. Потім покладіть котлету, помідор, огірок, цибуля і сир. Накрийте другою половиною булочки.

РИБНІ КОТЛЕТИ

Інгредієнти: риба — 1 кг, вершкове масло — 100 г, яйце — 2 шт., манна крупа — 2 ст.л., ріпчаста цибуля — 1 шт., панірувальні сухарі, сіль, перець.

Спосіб приготування: Змішайте манку з яйцями і дайте постояти 5 хвилин. Філе риби пропустіть через м'ясорубку. Також пропустіть через м'ясорубку цибулю і вершкове масло. Змішайте

фарш з манкою. Посоліть і поперчіть. Сформуйте котлети і підсмажте на олії.

КАРТОПЛЯНІ ОЛАДКИ

Інгредієнти: картопля — 4 шт., яйце — 2 шт., борошно — 3 ст.л., плавлений сир — 50 г, петрушка — 1/3 пучка, сметана — 2 ст.л.

Спосіб приготування: Картоплю відварити, додайте вершкове масло і приготуйте пюре. Трохи остудіть і додайте яйця, борошно і сир. Перемішайте до однорідної маси. Наріжте зелень і додайте в тісто. Розігрійте сковороду з маслом і викладіть ложкою на неї картопляну масу. Обсмажте оладки з двох сторін. Подавайте зі сметаною.

ЯЙЦЕ В БУЛОЧЦІ

Інгредієнти: булочка — 2 шт., яйце — 2 шт., вершки — 2 ч.л., зелень — за смаком, сіль, перець.

Спосіб приготування: У булочок зріжте верхівки і вийміть м'якуш. Акуратно розбийте яйця в булочки і полийте вершками. Зверху посипте сіллю і перцем. Поставте в духовку, розігріту до 180 градусів, на 15-20 хвилин. Перед подачею посипте блюдо подрібненою зеленню.

БАНАНОВІ ПАНКЕЙКИ

Інгредієнти: кефір — 400 мл, яйце — 2 шт., сіль — щіпка, вершкове масло — 40 г, банан — 1 шт., цукор — 2 ч.л., борошно — 8 ст.л., сода — на кінчику ножа, горіхи, мед.

Спосіб приготування: Очистіть банани і наріжте невеликими скибочками. Викладіть їх в блендер. Додайте яйця, кефір, цукор, сіль, борошно і соду, погашену оцтом. Змішайте все до однорідної маси. На вершковому маслі обсмажте панкейки. Подавайте з медом і горіхами.

СИРНА ЗАПІКАНКА З ВЕРМІШЕЛЛЮ

Інгредієнти: сир — 700 г, яйце — 2 шт., цукор — 3 ст.л., вермішель — 50 г, родзинки — 50 г, вершкове масло — 40 г, розпушувач тіста — 1 ч.л., ванільний цукор — 10 г, сіль — щіпка, м'ята, цукрова пудра.

Спосіб приготування: Яйця збийте з сіллю. Додайте цукор і ванільний цукор. Вмішайте сир, розтоплене масло і розпушувач. Додайте вермішель і родзинки. Добре перемішайте. Змастіть форму для запікання вершковим маслом. Викладіть сирну суміш і розрівняйте верх. Надішліть в розігріту до 180 градусів духовку на 40-50 хвилин. Перед подачею прикрасьте м'ятою і цукровою пудрою.

ПП Надія Бурмака

Ліц. АВ №539362 від 22.04.2010 р. МОЗУ

**ЛІКУВАННЯ
ЗАЛЕЖНОСТЕЙ:**

- алкоголізму
- тютюнопаління
- зайвої ваги
- наркоманії
- ігроманії

**АНОНІМНО
ІНДИВІДУАЛЬНО
ЕФЕКТИВНО**

(097) 272-17-19

**ВАНТАЖНІ
ПЕРЕВЕЗЕННЯ**

Бус Фольксваген крафтер довга база (довжина вантажу до 4,30 м) Вантажопідйомність 1,5 т.

Працюємо: місто, область, Україна.

тел. (097)865-75-47

**ЗАБІЙНИЙ ЦЕХ КУПИТИ
на забій
і утримання**

ВРХ молодняк коні лошата

(099) 327-28-90 (096) 423-51-22

ПЕРЕРОБНА КОМПАНІЯ

КУПИТИ ДОРОГО ВИМУШЕНИЙ ЗАБІЙ **ВРХ** КОНЕЙ ЛОШАТ

т. (097) 865-87-26

**СТАНЦІЯ ТЕХНІЧНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ**

**HOT ROD
GARAGE**

- Заміна масла в АКПП, DSG, МКПП
- Ремонт ходової • Комп'ютерна діагностика авто
- Ремонт двигуна, автомобільних генераторів
- Шиномонтаж

Рівне, с. Великий Олексин, вул. Залізнична, 24

097 291 15 58

Як живуть українці без світла

"Свою квартиру я просто обожнюю: весь Київ переді мною, як на долоні. Запаморочливі заходи сонця, снігопади взимку, сотні вогників вдалині. Що й казати — зараз за моїм вікном вечорами суцільна темрява", — розповідає Настя, як змінилося її життя в останні тижні, коли по всій країні щодня почали відключати світло, а з ним часто і воду.

Сьогодні багато українців намагаються жити за графіком. На сайті Yasnо вони дивляться, о котрій годині та в який день у них не має бути світла, і підлаштовують під це свої плани.

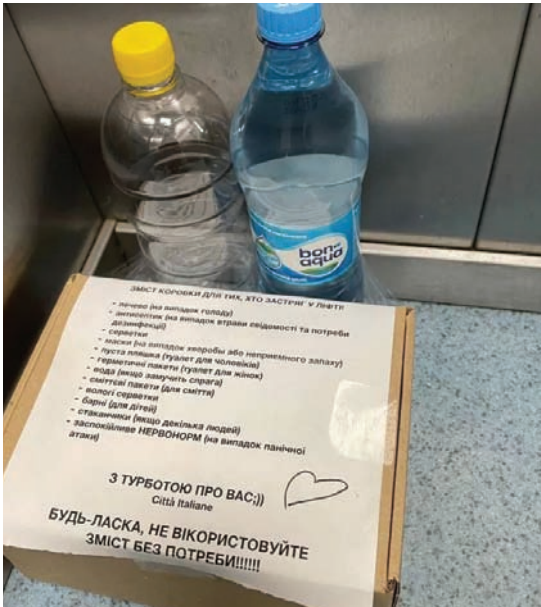
Залежно від міста, світла немає від 2 до 8 годин кожного дня, і ДТЕК уже попереджає, що цей час буде збільшуватися.

Але російські військові продовжують бити по українській інфраструктурі, до віялових планових відключень додаються аварійні, і коли вони закінчаться — не вгадаєш.

І якби ж тільки темрява була єдиною проблемою. Люди зіштовхуються з труднощами, про які раніше й не думали.

"Найбільша проблема, звичайно ж, ліфт", — каже Настя про свій 19-й поверх.

Раніше вона і не знала, де у її новому будинку сходи, а тепер займається на них "фітнесом" кожен день, переконуючи себе, що все на краще.

РЯТІВНА КОРОБОЧКА У ЛІФТІ НА ВИПАДОК, ЯКЩО ДОВЕДЕТЬСЯ ПОСИДИТИ ТАМ ГОДИНАМИ САМОМУ

"Хіба що світло щойно увімкнули, і є хоч якась гарантія, що я не просиджу у темному ліфті кілька годин. У ньому, до речі, добрі люди поставили рятівну коробочку із водою, заспокійливим і навіть якимись смаколикami — для застряглих бідолах", — каже Настя.

А ВИ ВЖЕ ГОТУВАЛИ ЯЄШНЮ НА СВИЧКАХ?

Подбати про те, аби було що поїсти у темряві — це головне правило.

"Коли світло відключають, я відразу іду до холодильника і дивлюся, що у ньому може не вижити", — каже пенсіонерка Катерина Миколаївна.

Вона росла у селі на Черкащині ще при світлі газової лампи.

"Якщо сире м'ясо — його треба посолити, ягоди — перемолоти на варення, а ковбасу краще з'їсти чи засмажити", — каже жінка. Вона нагадує про сухий спирт тим, у кого немає газової плити.

Молодше покоління вигадує свої способи. Вчора ввечері, очікуючи, що вранці не буде світла, Настя заздалегідь заварила собі каву в термосі.

Вода, звісно ж, є у кожній вільній каструлі, мисці, пляшці та відрі.

"Щоправда, до ранку кава геть вистигла — був такий собі колд-брю, дуже по-хіпстерськи, подумала я", — жартує Настя про свої нові звички.

Айтішниця Яся знає ще більш інноваційний лайфхак — як приготувати яєшню на свічках. Схему вона опублікувала у своєму твіттері.

"Це фото скинув колега з роботи і запропонував повторити. Ми думали, це жарт, але як потім довідалися — досить дієва штука", — розповідає Яся.

"Ми всім відділом почали експериментувати, і на тоненькій сковорідці для млинців за 7-9 хвилин можна таки розігріти яйце", — каже дівчина.

У такий же спосіб вона розігрівала суп, робила грінки і гріла сир — на це пішло більше часу, але виходить як у мікрохвильовці, стверджує Яся.

Вона попереджає, що гріти варто у скляному посуді. Метал нагрівається дуже довго, але якщо маєте сковорідку чи каструлю з тоненьким дном — теж підійде.

"Мої друзі та я часто ходимо в гори, тому приготування їжі

без світла для нас не новина. Маємо балони з газом, переносні грілки, jetboil (похідна система для приготування — Ред.) для тих, хто може витратити 5-6 тисяч гривень, — каже Яся. — Найпростіше, що можна придбати, — це казанок від 2 літрів".

НЕ ЖИТТЯ, А КВЕСТ

Окрема морока — як поєднувати роботу та відключення світла.

"Мої робочі дні зараз буквально виглядають так: ноут постійно підключений до мережі, щоб певний час я могла працювати без струму. Якщо світло вирубують в темну частину доби — я буквально вилітаю з дома в пошуках місця, де є електропостачання. Дуже бісить, чесно кажучи", — розповідає дизайнерка Аліна Глазова з Києва.

У Харкові кажуть, що люди до всього звикають. Тут через постійні обстріли з відключеннями електроенергії живуть досить давно.

Якщо немає світла — у Лариси Гузо немає роботи. Вона психолог, всі її сеанси — онлайн. Це не такі зустрічі, які можна перервати і продовжити через пів години.

Жінка повернулася до рідного міста у вересні, й хоча в жовтні відключення почастішали, вона каже: "Поки що майже не доводилося відмінити чи переносити".

Антон подбав, щоб у нього вдома в Києві було все необхідне для роботи: комп'ютер із трьома моніторами та безперебійник з акумулятором, якого вистачає десь на 4 години.

"Але проблема в тому, що коли в кварталі зникає електроенергія, резервного живлення базової станції вистачає лише на 2 години", — розповідає хлопець.

Якщо ситуація зі світлом не покращиться, Ростислав зі Львова почне їздити на роботу на ніч. "Ми працюємо з технікою, верстатами. На роботі задумуються над новим розкладом", — каже він.

Віка з Києва тільки вночі й робить свої домашні завдання з вебдизайну, який почала вивчати.

"Не хочу зривати дедлайни, підводити когось, тому доводиться вчитися тоді, коли дозволяє електроенергія, а не тоді, коли на те є сили. Світло виключають не за графіком, тому над своїми планами на день можна лише посміятися", — розповідає дівчина.

Щойно з'являється світло, люди намагаються заряджати телефони та ноутбуки. І також завжди треба мати при собі готівку. Немає світла — не працюють банкомати, більшість магазинів не приймають карточки, до яких так звикли жителі українських міст.

Через постійні поривання щось заряджати і запасати, Віка зізнається, що стала якоюсь нервовою.

НЕРВИ, НЕРВИ, НЕРВИ

Нервовість і тривога — це сьогодні про всіх.

Марія Тітова каже, що у Хмельницькому до супермаркетів, де є генератори, постійно вишикується черга і люди панікують, що з полиць уже все розгребли.

"Батьки розповідали, що на днях світло вирубалося у всьому місті. Вони в цей час їхали в машині, як раптом стався колапс, тому що зупинилися трамваї — де їхали, там і стали", — розповідає вона.

У батька Марії на роботі стоїть генератор, тому з цим проблем немає.

Але нерви розхитує те, що разом із світлом зникає чи ба-рахлить мобільний зв'язок.

"Ось і з нашою бабусею не було зв'язку", — розповідає Марія.

Не можна розслабитися навіть у салоні краси. Жінки розповідають, як мерзнуть у перукарнях із помитою головою, та бігають із манікюрницею домальовувати нігті додому.

У містах вечоріє, і люди їдуть на машинах з роботи додому — дорогами, де не світять світлофори та ліхтарі.

"Це стрьобно", — каже Марія, і за кермом включає режим максимальної обережності.

ДТП, ПІШОХОДИ З ЛІХТАРИКАМИ І "ЛІТУНИ"

Більше про дороги знає таксист Антон Корнійчук. Він розповідає про свої пригоди у блозі "Болт Убер Уклонович".

"Одна справа — в темряві їхати додому, й інша — коли їздиш в темряві аж до комендантського часу. Очі втомлюються, концентрація знижується. Я зараз за вечір втомлююсь так, наче за цілу добу".

За його спостереженнями, у Києві зараз рідше викликають таксі. Людей на вулицях загалом теж менше, відключення світла "добило" соціальне і ділове життя, вважає Антон.

Машин на дорогах теж поменшало, і вони стали їздити повільніше.

"Хоча "літуни" все ще з нами", — каже таксист про водіїв-любителів гнатися на шаленій швидкості.

У поліції підрахували, що за два останні тижні, поки країна живе з перебоями світла, побільшало ДТП. На дорогах загинув 51 пішохід — це на 25% більше, ніж за попередні два тижні.

Антон помітив, що багато людей, переходячи дорогу, підсвічують її ліхтариками з мобільних.

"Це неоціненна допомога і взаємоповага. Велике дякую всім цим свідомим громадянам. Так ми бачимо їх здалеку і маємо час, аби пригальмувати, пропустити", — каже таксист.

В інтернеті він часто наштовхується і на тих, хто переконаний, що водій із фарами має бачити все, навіть якщо в темряві його засліплюють зустрічні машини.

У разі ДТП суд зайняв би сторону цих людей, говорить Антон. "Але сумніваюсь, що комусь треба перемоги в дискусії, коли водій за ґратами, а пішохід в травматології".

Таксист закликає усіх змінювати звички та не лінуватися надягати світловідбивний одяг.

Катастрофи не буде, ми пам'ятаємо 90-ті. Багато людей визнають, що вчаться жити по-новому.

"Перемо по ночах, після 23-ої", — каже Лариса із Харкова. Сусіди вже звикли і навіть не лякаються цих гучних звуків по ночах — вони теж у той час перуть, пояснює жінка.

"Маю нове правило: бачиш воду — іди в душ", — розповідає Настя Антонюк.

Щоб зняти напругу вдома, вона розвісила у себе вдома новорічні гірлянди на батарейках.

КОЖЕН ШУКАЄ СПОСІБ, ЯК ПОКРАЩИТИ СОБІ НАСТРІЙ.

"Одного разу в темряві так добряче стукнулася ліктем об раму дверей, що вирішила надалі в таких випадках вигукувати фразу: "Яке мені все це рідне і дороге серцю!" — це все ж мій дім, об який я б'юсь", — намагається жартувати Вікторія Черняхівська з Троещини.

Водночас багато літніх людей кажуть, що в їхньому житті нічого не змінилось — на ніч вони і так звикли вимикати електроприлади, "а у 90-х і не так бувало".

У багатьох селах, наприклад, на Рівненщині, вечорами часто зникало світло від перевантаження мережі, тому місцеві звикли.

У них є дрова, свічки, ліхтарики і все необхідне в такій ситуації.

"Я пам'ятаю віялові відключення електроенергії у 90-х, і маю теплі спогади про це. Для нашої см'ї це був час, коли ми збиралися усі разом на дивані та просто розмовляли", — говорить Катерина Лозенко, яка зараз живе у Хмельницькому.

БЕЗ СВІТЛА БУВАЄ ЗАТИШНО

Разом із тим, є регіони, де ще ні разу не відключали світло. Через це у Тані Марценюк із Чернівців іноді з'являється почуття провини.

"Але я розумію, що рано чи пізно і у нас виключатимуть. Ми вже купили генератор, павербенки, свічки. Катастрофи не буде: у мене є тепла пухова ковдра, купа светрів і шкарпеток".

Словом, настроїв від Чернівців до Києва та Харкова однаковий: і не такі переживали.